

14/BG
WP 225

**НАСОКИ ОТНОСНО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА РЕШЕНИЕТО НА
СЪДА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ПО ДЕЛО
„GOOGLE SPAIN И INC СРЕЩУ AGENCIA ESPAÑOLA DE
PROTECCIÓN DE DATOS (AEPD) И MARIO COSTEJA GONZÁLEZ“
C-131/12**

Приети на 26 ноември 2014 година

Тази работна група е създадена в съответствие с член 29 от Директива 95/46/ЕО. Тя е независим европейски консултативен орган относно защитата на личните данни и неприкосновеността на личния живот. Нейните задачи са описани в член 30 от Директива 95/46/ЕО и член 15 от Директива 2002/58/ЕО.

Секретариатът е осигурен от Дирекция С („Основни права и гражданство на Съюза“) на Генерална дирекция „Правосъдие и потребители“ на Европейската комисия, В-1049 Brussels, Belgium, Офис № MO-59 02/013.

Уебсайт: http://ec.europa.eu/justice/data-protection/index_bg.htm

РЕЗЮМЕ

1. Лица, които управляват интернет търсачки, в качеството на администратори на данни

В решението се признава факта, че лицата, които управляват интернет търсачки, обработват лични данни и са администратори на данни по смисъла на член 2 от Директива 95/46/ЕО. Обработването на лични данни, извършвано в рамките на дейността на интернет търсачка, се различава от дейността на издателите на уебсайтове на трети лица и е в допълнение към тяхната дейност.

2. Справедливо равновесие между основни права и интереси

Според Съда на Европейския съюз (наричан по-долу: Съд, Съд на ЕС) „предвид потенциалната тежест на въздействието на това обработване върху основните права на неприкосновеност на личния живот и защита на данните, като общо правило правата на субекта на данните имат предимство пред икономическия интерес на лицето, което управлява интернет търсачката, и пред интереса на потребителите на интернет да имат достъп до лична информация чрез интернет търсачката“. Трябва обаче да се постигне равновесие между съответните права и интереси. Резултатът може да зависи от естеството и чувствителността на обработваните данни и от интереса на обществеността да има достъп до конкретната информация. Интересите на обществеността биха били значително по-големи, ако субектът на данните изпълнява някаква роля в общественения живот.

3. Ограничено въздействие на заличаването от списъка върху достъпа до информация

На практика въздействието на заличаването от списъка върху правата на свобода на изразяване на мнение и на достъп до информация на физическите лица ще се окаже твърде ограничено. Когато оценяват съответните обстоятелства, европейските органи за защита на данните (наричани по-долу: ОЗД) систематично ще вземат предвид интереса на обществеността да има достъп до информацията. Ако интересът на обществеността надхвърля правата на субекта на данните, заличаването няма да бъде целесъобразно.

4. Информация от първоначалния източник не се заличава

В решението се посочва, че правото засяга само резултатите, получени от търсене по името на лицето, и не налага пълно заличаване на връзката от индексите на интернет търсачката. Това означава, че първоначалната информация все пак ще бъде достъпна, ако се използват други думи и изрази за търсене или чрез пряк достъп до първоначалния източник на издателя.

5. Субектите на данни не са задължени да се свързват с първоначалния уебсайт

Физическите лица не са задължени да се свързват с първоначалния уебсайт, за да упражняват своите права по отношение на интернет търсачките. Законодателството в областта на личните данни се прилага по отношение на функционирането на интернет търсачка, която действа като администратор. Следователно субектите на данни ще могат да упражняват своите права в съответствие с разпоредбите на Директива 95/46/ЕО и по-специално с националното законодателство, уреждащо нейното прилагане.

6. Право на субектите на данни да искат заличаване от списъка

Съгласно правото на ЕС всяко лице има право на защита на личните данни. На практика ОЗД насочват вниманието си към искания, когато има ясна връзка между субекта на данните и ЕС, например когато субектът на данните е гражданин или пребиваващ в държава — членка на ЕС.

7. Териториално действие на решението за заличаване от списъка

С цел да се даде възможност за упражняване на правата на субекта на данни в пълна степен, както е посочено в решението на Съда, решенията за заличаване от списъка трябва да се прилагат по начин, гарантиращ действителната и пълна защита на правата на субектите на данни и недопускащ заобикаляне на правото на ЕС. В този смисъл ограничаването на заличаването от списъка до домейни в ЕС на основание на това, че потребителите най-често използват интернет търсачки чрез своите национални домейни, не може да се счита за достатъчно, за да се гарантират в задоволителна степен правата на субектите на данни в съответствие с решението. Това на практика означава, че при всички случаи заличаването от списъка трябва да се извършва на всички съответни домейни, в това число домейна .com.

8. Информирание на обществеността относно заличаването на определени връзки от списъка

Практиката на информиране на потребителите на интернет търсачки, че списъкът с резултати от тяхното търсене е непълен вследствие на приложението на европейското законодателство в областта на защитата на данните, не се базира на правно изискване съгласно правилата за защита на данните. Подобна практика се счита за приемлива само ако информацията е представена по такъв начин, че потребителите не могат в никакъв случай да заключат, че някое конкретно лице е поискало заличаване от списъка на резултати, които се отнасят до него или нея.

9. Съобщаване на редакторите на уебсайтове за заличаването на определени връзки от списъка

Като общоприета практика интернет търсачките не трябва да уведомяват администраторите на уеб страници, които са засегнати от заличаване от списъка, за факта, че от интернет търсачката няма достъп до някои уеб страници в отговор на конкретно търсене по име. Съгласно правото на ЕС в областта на защитата на данните няма правно основание за подобна практика на рутинно съобщаване.

В някои случаи от интернет търсачката може да бъде поискана връзка с първоначалния редактор във връзка с конкретно искане, преди да бъде взето решение за заличаване от списъка, с цел да бъде получена допълнителна информация, свързана с оценката на обстоятелствата по съответното искане.

Предвид важната роля, която интернет търсачките изпълняват за разпространението на публикуваната в интернет информация, нейната достъпност и законните очаквания, които администраторите на уеб страници може да имат по отношение на индексирането и представянето на информация в отговор на търсене от страна на потребителите, Работната група по член 29 (наричана по-долу: Работната група) горещо препоръчва на интернет търсачките да публикуват критериите за заличаване от списъка, които използват, и да предоставят по-подробни статистически данни.

СЪДЪРЖАНИЕ

ЧАСТ I: Тълкуване на решението на Съда на ЕС.....	6
А. Интернет търсачките като администратори и правно основание	6
Б. Упражняване на права	8
В. Обхват	10
Г. Съобщаване на трети лица	11
Д. Роля на ОЗД.....	11
 ЧАСТ II: Списък с общи критерии за разглеждане на жалби от европейските органи за защита на данните	 14

ЧАСТ I: Тълкуване на решението на Съда на ЕС

Целта на настоящия документ е да предостави информация за начина, по който органите за защита на данните, които участват в Работната група, възнамеряват да прилагат решението на Съда на ЕС по дело „Google Spain SL и Google Inc. срещу Agencia Española de Protección de Datos (AEPD) и Mario Costeja González“ (C-131/12). В документа е поместен също така списък с общи критерии, които ОЗД ще прилагат — на база конкретен случай — при разглеждането на жалби, подадени в техните национални служби след отказ от страна на интернет търсачки за заличаване от списъка. Списъкът с критерии трябва да се счита за гъвкав работен инструмент, с който се цели подпомагането на ОЗД в хода на процеса по вземане на решение. Критериите ще се прилагат при спазване на съответното национално законодателство. Нито един отделен критерий сам по себе си не е определящ. Списъкът с критерии не е изчерпателен и ще се развива с течение на времето, като се използва натрупаният опит на ОЗД.

A. Интернет търсачките като администратори и правно основание

1. В решението се признава, че лицата, които управляват интернет търсачки, обработват лични данни като администратори по смисъла на член 2 от Директива 95/46/ЕО (точки 27, 28 и 33).
2. Обработването на лични данни, извършвано в рамките на дейността на интернет търсачка, се различава от дейността на издателите на уебсайтове и е в допълнение към тяхната дейност, изразяващо се във въвеждането на тези данни на дадена страница в интернет (точка 35),
3. Правното основание за това обработване е член 7, буква е) от Директивата на ЕС — да е необходимо за целите на законните интереси на администратора или на третите страни, на които се разкриват данните (точка 73).
4. Обработването, извършвано от лицето, което управлява интернет търсачката, може значително да засегне основните права на неприкосновеност на личния живот и на защита на личните данни, когато търсенето с помощта на тази интернет търсачка се осъществява въз основа на името на физическо лице, при положение че посоченото обработване на данни позволява на всеки потребител на интернет да получи чрез списъка на резултатите структурирано изложение на информацията относно лицето, потенциално свързана с редица аспекти на личния му живот, която може да се намери в интернет и която без посочената търсачка не би могла или само трудно би могла да бъде обединена, и това да му позволи да изгради повече или по-малко подробен профил на съответното лице. Освен това последиците от вмешателството в правата на субекта на данните се утежняват поради важната роля на интернет и търсачките в него в рамките на модерното общество, тъй като те придават всеобщ характер на информацията, съдържаща се в подобен списък на резултатите (точка 80).
5. Във връзка с равновесието на интересите, с които може да се обоснове извършваното от интернет търсачката обработване, според решението правата на субекта на данни

имат по принцип предимство пред икономическия интерес на интернет търсачката предвид потенциалната тежест на въздействието на това обработване върху основните права на неприкосновеност на личния живот и на защита на данните. Тези права също така имат по принцип предимство пред правата на потребителите на интернет на достъп до лична информация с помощта на интернет търсачката при търсене въз основа на името на субекта на данните. Трябва обаче да се постигне равновесие между различните права и интереси, като резултатът може да зависи, от една страна, от естеството и чувствителността на обработваните данни и, от друга страна, от интереса на обществеността да разполага с тази информация, който интерес може да бъде различен, по-специално в зависимост от ролята на субекта на данните в обществения живот (§ 81).

6. Субектите на данни имат право да искат и, ако са изпълнени условията, определени в членове 12 и 14 от Директива 95/46/ЕО, да постигнат заличаването на връзки към уеб страници, публикувани от трети лица и съдържащи информация, която се отнася до тях, от списъка с резултати, показвани при търсене въз основа на името на физическо лице.

7. Съответните правни основания на първоначалните издатели и на интернет търсачките са различни. Интернет търсачката трябва да прави оценка на различни елементи (обществен интерес, обществена значимост, естество на данните, действителна значимост...) въз основа на своето собствено правно основание, което произтича от собствения ѝ икономически интерес и от интереса на потребителите да имат достъп до информацията с помощта на интернет търсачки и използвайки дадено име като думи и изрази за търсене. Дори когато (продължаващото) публикуване от първоначалните издатели е правомерно, всеобщото разпространение и достъпност на тази информация с помощта на интернет търсачката, заедно с други данни, свързани със същото физическо лице, може да е неправомерно поради непропорционалното въздействие върху неприкосновеността на личния живот.

Решението не задължава интернет търсачките непрекъснато да правят оценка на цялата информация, която обработват, а само когато трябва да отговорят на искания от страна на субектите на данни във връзка с упражняване на техните права.

8. Интернет търсачките имат икономически интерес от обработването на лични данни. Потребителите на интернет обаче също имат интерес да получават информация с помощта на интернет търсачките. В този смисъл, когато се прави оценка на исканията на субектите на данни, трябва да се има предвид основното право на свобода на изразяване на мнение, разбирано като „свобода да получава и разпространява информация и идеи“ според член 11 от Хартата на основните права на Европейския съюз.

9. Упражняването на правата на физическите лица обикновено има твърде ограничено въздействие върху свободата на изразяване на мнение на първоначалните издатели и потребители. Когато правят оценка на обстоятелствата, свързани с всяко едно искане, интернет търсачките трябва да отчитат интереса на обществеността да има достъп до

информацията. Резултатите не трябва да се заличават от списъка, ако интересът на обществеността да има достъп до тази информация има предимство. Но дори когато конкретен резултат от търсене бъде заличен от списъка, съдържанието на уебсайта източник ще продължи да бъде на разположение и информацията все пак може да е достъпна с помощта на интернет търсачка, като се използват други думи и изрази за търсене.

Б. Упражняване на права

10. Правото в областта на защитата на данните се прилага по отношение на дейността на интернет търсачка, действаща като администратор. Следователно субектите на данни трябва да имат възможност да упражняват своите права в съответствие с разпоредбите на Директива 95/46/ЕО и по-специално на националните закони, уреждащи нейното прилагане.

11. Физическите лица не са длъжни да се свързват с първоначалния сайт, за да упражнят своите права спрямо интернет търсачките, било то предварително или при упражняването на тези права. Съществуват две различни операции по обработване с отделни основания за легитимност и също така с различно въздействие върху правата и интересите на физическите лица. Физическото лице може да прецени, че е по-добре, предвид конкретните обстоятелства, първо да се свърже с първоначалния администратор на уеб страницата и да поиска заличаването на информацията или прилагането към нея на протоколи „без индексирание“. Според решението обаче това не се изисква.

12. По същата причина дадено физическо лице може да избира как да упражни своите права във връзка с интернет търсачките, като избере една или няколко от тях. Като изпраща искане до една или няколко интернет търсачки, физическото лице прави оценка на въздействието от появата на противоречива информация в една или няколко от интернет търсачките и съответно взема решение относно средствата за защита, които евентуално ще са необходими за намаляването или премахването на това въздействие.

13. Въпреки че Директива 95/46/ЕО не съдържа конкретни разпоредби относно средствата за упражняване на права, повечето национални закони за защита на личните данни дават голяма гъвкавост в това отношение и предлагат на субектите на данни възможност да изпращат исканията си по най-различни начини, независимо от факта, че администраторът може да е установил специални процедури.

По тази причина, а и като най-добра практика, която би била в съответствие с всички възможни правни изисквания във всички държави — членки на ЕС, субектите на данни трябва да имат възможност да упражняват правата си пред всички лица, които управляват интернет търсачки, като използват всяко подходящо средство. Въпреки че използването на специалните механизми, които интернет търсачките е възможно да са разработили, а именно онлайн процедури и електронни формуляри, може да има предимства и е препоръчително с оглед на удобството, това не трябва да е

единственият начин, по който субектите на данни биха могли да упражняват правата си.

14. По същите причини интернет търсачките трябва да спазват националните закони за защита на данните, що се отнася до изискванията за изпращане на искане и за сроковете за даване на отговор и неговото съдържание. По-специално, когато субект на данни иска заличаване на определени връзки от списъка, администраторът на данни може да поиска някаква идентификация, но отново в съответствие със считаното за необходимо и пропорционално според националните закони, с цел да се удостовери самоличността на заявителя в контекста на искането. Когато администраторът събира информация за идентифициране, трябва да бъдат предвидени подходящи гаранции.

Субектите на данни трябва достатъчно добре да обяснят причините, поради които искат заличаване от списъка, да укажат съответните URL и да посочат дали изпълняват някаква роля в обществения живот или не, за да може интернет търсачката да направи изискваната оценка на всички обстоятелства по случая.

15 Когато интернет търсачка откаже искане за заличаване от списъка, причините за отказа трябва да бъдат достатъчно добре обяснени на субекта на данните. Субектите на данни трябва също да бъдат информирани, че те могат да се обърнат към ОЗД или да сезират съда, ако не са удовлетворени от отговора. Субектите на данни също трябва да представят подобни обяснения на ОЗД, ако решат да се обърнат към тях.

16. В решението се приема, че националните дъщерни дружества на Google в ЕС са клонове на дружеството и че обработването на лични данни от Google в интернет търсачката се извършва в контекста на дейностите на тези клонове, вследствие на което са приложими правилата на ЕС в областта на защитата на данните.

Директива 95/46/ЕО не съдържа никакви конкретни разпоредби по отношение на отговорността на клоновете на администратора, които се намират на територията на държавите членки. Единственото споменаване е в член 4, параграф 1, буква а), където се казва, че „когато същият администратор е установен на територията на няколко държави членки, той трябва да вземе необходимите мерки, за да гарантира, че всеки от тези клонове спазва задълженията, установени от националното право“. До известна степен тази разпоредба е пояснена в съображение 19: „когато на територията на няколко държави членки е установен един-единствен администратор, по-конкретно чрез дъщерни дружества, той трябва да гарантира, за да избегне всякакво заобикаляне на националните правила, че всеки от клоновете изпълнява задълженията, наложени му от националното законодателство по отношение на неговата дейност“.

За ефективното прилагане на решението и на правото в областта на защитата на данните се изисква субектите на данни да могат да изпълняват правата си спрямо националните дъщерни дружества на интернет търсачките в съответните държави членки, в които пребивават, и също така ОЗД да могат да се свързват със съответните им национални дъщерни дружества във връзка с искания или жалби, подадени от субекти на данни.

Тези дъщерни дружества, разбира се, могат да следват вътрешни процедури за разглеждане на искания, било то направо или чрез препращане на исканията до други клонове на дружеството. Би могло основателно да се очаква също така, че те на първо място ще съветват субектите на данни да използват специалните процедури, които са разработени от дружеството, и съответните електронни формуляри. Ако обаче субектът на данните настоява да се свърже с националното дъщерно дружество, те не бива да отхвърлят искането.

В. Обхват

17. Решението е насочено по-специално към интернет търсачките с общ характер, но това не означава, че не може да се прилага при други посредници. Правата могат да бъдат упражнявани винаги, когато са изпълнени установените в решението условия.

18. Включените в уеб страници интернет търсачки не пораждат същите последици като „външните“ интернет търсачки. От една страна, те откриват и показват само информацията, която се съдържа на конкретните уеб страници. От друга страна и дори потребителят да търси едно и също лице в няколко уеб страници, вътрешните интернет търсачки не създават пълен профил на засегнатото физическо лице и резултатите няма да оказват сериозно въздействие върху него. Поради това по правило правото на заличаване от списъка не трябва да се прилага за търсачки с ограничено поле на действие, по-специално за инструменти за търсене на уебсайтове на вестници.

19. В член 8 от Хартата на основните права на Европейския съюз, на която решението се позовава в няколко точки, се признава правото на защита на данните на „всеки“. На практика ОЗД насочват вниманието си върху жалби, когато има ясна връзка между субекта на данните и ЕС, например когато субектът на данните е гражданин или пребиваващ в държава — членка на ЕС.

20. Както посочва Съдът, правото на ЕС е приложимо и решението трябва да бъде изпълнено по отношение на операцията по обработване, изразяваща се в „намиране на публикувана или включена в интернет от трети лица информация, автоматичното ѝ индексване, временно съхраняване и накрая, предоставянето ѝ на разположение на потребителите на интернет в определен ред на предпочитание“.

Съдът твърди, че „член 12, буква б) и член 14, първа алинея, буква а) от Директива 95/46/ЕО трябва да се тълкуват в смисъл, че за да зачита предвидените в тези разпоредби права и доколкото предвидените в тези разпоредби условия действително са изпълнени, лицето, което управлява интернет търсачка, е длъжно да заличи от списъка на резултатите, който се показва след търсене въз основа на име на лице, връзки към уебстраници, които са публикувани от трети лица и съдържат информация относно последното“.

Накрая, Съдът посочва също така, че „лицето, което управлява търсачката в качеството си на лице, което определя целите и средствата на тази дейност, трябва да гарантира в рамките на своята отговорност, компетентност и възможности, че дейността му

отговаря на изискванията на Директива 95/46/ЕО, за да могат предвидените в нея гаранции да разгърнат цялостното си действие и за да може действително да се осъществи ефикасна и пълна защита на съответните лица, по-специално на тяхното право на зачитане на личния им живот.“

По този начин в решението се определя задължение за резултати, което засяга цялата операция по обработване, извършвана от интернет търсачката. Решението трябва да бъде изпълнено по подходящ начин, за да бъдат действително защитени субектите на данни от въздействието на всеобщото разпространение и достъпност на личната информация, която се прилага от търсачките, когато се извършва търсене въз основа на името на физически лица.

Въпреки че конкретните решения могат да се различават в зависимост от вътрешната организация и структурата на интернет търсачките, решенията за заличаване от списъка трябва да се изпълняват по такъв начин, че да се гарантира действителната и пълна защита на тези права и че правото на ЕС не може лесно да бъде заобиколено. В този смисъл ограничаване на заличаването от списъка до домейни в ЕС на основание, че потребителите най-често използват интернет търсачки чрез своите национални домейни, според решението не може да се счита за достатъчно средство, което в задоволителна степен гарантира правата на субектите на данни. Това на практика означава, че във всички случаи заличаването от списъка трябва действително да се извършва на всички съответни домейни, в това число .com.

21. От материална гледна точка и както вече беше посочено, в решението изрично се посочва, че правото се отнася само до резултати, които са получени при търсене, осъществено въз основа на името на физическо лице, и никога не предполага необходимост от пълно заличаване на страницата от индексите на интернет търсачката. Страницата трябва да продължи да бъде достъпна чрез други думи и изрази за търсене. Струва си да се спомене, че в решението се използва терминът „име“, без да се дава допълнително уточнение. Поради това може да се заключи, че правото се прилага по отношение на възможните различни версии на името, в това число също така фамилни имена или различен правопис.

Г. Съобщаване на трети лица

22. Изглежда, че някои интернет търсачки имат практиката систематично да уведомяват потребителите на търсачки за факта, че някои резултати от тяхното търсене са били заличени от списъка в отговор на искания от дадено физическо лице. Ако тази информация е видима само при резултатите от търсене, където действително са били заличени хипервръзки от списъка, това би довело до сериозно пренебрегване на целта на решението. Такава практика може да бъде допустима само ако информацията е предложена по такъв начин, че потребителят в никакъв случай да не може да направи заключение, че конкретно физическо лице е поискало заличаване от списъка на резултати, които се отнасят до него или нея.

Използването на известия и декларации трябва да се прилага последователно, за да се избегнат погрешни или неправилни допускания от страна на потребителите. Предвид трудностите, с които е свързано организирането на тези декларации въз основа на конкретен вид думи и изрази за търсене (т.е. когато се използват имена), е препоръчително тази информация да бъде предоставена чрез обща декларация, която е включена за постоянно на уеб страниците на интернет търсачките.

23. По принцип не е нужно лицата, които управляват интернет търсачки, да уведомяват администраторите на засегнатите от заличаването от списъка уеб страници за факта, че чрез интернет търсачката няма достъп до някои уеб страници в отговор на определени запитвания. Според правото на ЕС в областта на защитата на данните няма правно основание за подобно съобщаване.

Както е посочено по-горе, налице е важна разлика между правното основание за обработването от интернет търсачки и правното основание за обработването от първоначалния издател. Член 7, буква е) е правното основание за операции по обработване, които са необходими за целите на законните интереси, преследвани от администратора или от трето лице или лица, на които се разкриват данните, с изключение на случаите, когато пред тези интереси имат преимущество интереси, свързани с основните права и свободи на субекта на данните. По редица причини може да се постави под въпрос интересът на първоначалните администратори на страници от получаването на съобщение. От една страна, заличаването на дадена хипервръзка от резултата от търсенето въз основа на името на дадено лице има само ограничено въздействие, както е описано по-горе. От друга страна, първоначалните администратори на страници не могат да използват ефективно полученото съобщение, тъй като то засяга операция по обработване, извършвана от администратора, върху която нямат контрол или влияние. Всъщност интернет търсачките не признават законното право на издателите тяхното съдържание да бъде индексирано и показвано или да бъде показвано в определена последователност.

Във всички случаи трябва да се постигне равновесие между този интерес и правата, свободите и интересите на засегнатия субект на данните.

Правото на ЕС в областта на защитата на данните не съдържа разпоредба, която да задължава интернет търсачките да съобщават на първоначалните администратори на уеб страници, че от списъка са били заличени резултати, свързани с тяхното съдържание. Подобно съобщение в много случаи би представлявало обработване на лични данни и съответно за законността му би трябвало да има надлежно правно основание. Член 7 от Директива 95/46/ЕО не представлява правно основание да бъде рутинно съобщавано на първоначалните администратори за решенията за заличаване от списъка.

От друга страна, някои интернет търсачки могат законно да се свързват с първоначалните издатели преди да вземат някакво решение по искане за заличаване от списъка, когато случаите са особено трудни и е необходимо да се добие по-ясна представа за обстоятелствата по казуса. В такива случаи интернет търсачките трябва да

предприемат всички необходими мерки за надлежното гарантиране на правата на засегнатия субект на данни.

С оглед на важната роля, която интернет търсачките изпълняват при разпространението и достъпността на публикуваната в интернет информация и законните очаквания, които администраторите на уеб страници може да имат по отношение на индексването на информация и показването в отговор на търсене от потребители, Работната група горещо препоръчва на интернет търсачките да публикуват своите собствени критерии за заличаване от списъка и да предоставят на разположение по-подробни статистически данни.

Д. Роля на ОЗД

24. Независимо от новите елементи, които съдържа решението на Съда на ЕС, вземането на решение дали даден резултат от търсене трябва да бъде заличен от списъка по същество включва рутинна оценка на въпроса дали извършването от интернет търсачката обработване на лични данни отговаря на принципите за защита на личните данни. Поради това Работната група счита, че жалбите, които субектите на данни подават към ОЗД във връзка с откази или частични откази от страна на интернет търсачки, следва, доколкото е възможно, да се третира като официални искове, предвидени в член 28, параграф 4 от Директивата. По тази причина съответните жалби обикновено трябва да се разглеждат от ОЗД в съответствие с тяхното национално законодателство по същия начин като всички други искове/жалби/искания за медиация.

25. Председателят на Работната група ще осъществи контакт с интернет търсачки, за да изясни, към кой клон в ЕС трябва да се обръща компетентният ОЗД и, при нужда, ще оповести резултатите от консултацията.

ЧАСТ II: Списък с общи критерии за разглеждане на жалби от европейските органи за защита на данните

В решението си от 13 май 2014 г. Съдът на ЕС поясни приложението на правото в областта на защитата на данните по отношение на интернет търсачки. Съдът заключи, че при определения условия потребителите могат да изискат от интернет търсачките да заличат от списъка някои връзки към информация, която води до резултати от търсенето, извършено по тяхното име, когато тази информация засяга неприкосновеността на личния им живот. Когато интернет търсачката откаже подобно искане, субектът на данните може да отнесе въпроса към ОЗД или съответния съдебен орган, така че те да извършат необходимите проверки и да вземат решение в съответствие с правомощията си според националното право.

От решението на Съда на ЕС следва, че субектът на данните може да „поиска [от дадена интернет търсачка] въпросната информация [която се отнася лично до него] да не се предоставя повече на разположение на широката общественост посредством включването ѝ в [...] списък на резултатите“. Съдът постанови също така, че „тези права имат по принцип предимство не само пред икономическия интерес на лицето, което управлява интернет търсачката, но и пред интереса на тази общественост да намери посочената информация при търсене, отнасящо се до името на въпросното лице“. Това право се признава от Съда на ЕС в контекста на основните права, предоставени съгласно членове 7 и 8 от Хартата на основните права на Европейския съюз и в изпълнение на член 12, буква б) и член 14, параграф 1, буква а) от Директива 95/46/ЕО.

Съдът призна също така съществуването на изключение от това общо правило, когато „по конкретни причини, като ролята на посоченото лице в обществения живот [...], вмешателството в [...] основни[те] права [на субекта на данните] е обосновано поради приоритетния интерес на посочената общественост да има вследствие на [...] включването[то] [на информацията] в списъка с резултатите достъп до въпросната информация“.

Първият анализ на получените до момента жалби от субекти на данни, чиито искания за заличаване от списъка са били отказани от интернет търсачките, е дало възможност на ОЗД да съставят списък с общи критерии, които те следва да използват за оценяване на това дали е било спазено правото в областта на защитата на данните. Органите за защита на данните ще оценяват жалбите на база конкретен случай, като използват посочените по-долу критерии.

Списъкът с критерии трябва да се счита за гъвкав работен инструмент, който ще подпомага ОЗД в хода на процеса по вземане на решения от тяхна страна. Критериите ще се прилагат при спазване на съответното национално законодателство.

Изглежда, че в повечето случаи за вземането на решение ще трябва да се вземат предвид повече от един критерий. С други думи, нито един критерий сам по себе си не е определящ.

Всеки критерий трябва да се прилага при спазване на установените от Съда на ЕС принципи и по-специално с оглед на „интереса на тази общественост да има достъп до информация[та]“.

КРИТЕРИИ	КОМЕНТАР
<p>1. Резултатът от търсенето отнася ли се до физическо лице, т.е. отделен гражданин? И резултатът от търсенето представя ли се при търсене по името на субекта на данните?</p>	<p>В решението за Google се признава конкретното въздействие, което търсенето в интернет въз основа на името на физическо лице може да окаже върху неговото или нейното право на зачитане на неприкосновеността на личния живот.</p> <p>Органите за защита на данните ще вземат предвид също така псевдонимите и прякорите като съответни думи и изрази за търсене, когато физическото лице може да удостовери, че те са свързани с неговата/нейната истинска самоличност.</p>
<p>2. Субектът на данните изпълнява ли някаква роля в обществения живот? Субектът на данните обществена фигура ли е?</p>	<p>Съдът на ЕС е предвидил изключение за искания за заличаване от списъка от субекти на данни, които изпълняват определена роля в обществения живот, когато обществеността е заинтересована да има достъп до информация за тях. Този критерий е по-широк от критерия за „обществени фигури“.</p> <p>Какво се разбира под „роля в обществения живот“?</p> <p>Не е възможно да бъде определено с точност типът на ролята в обществения живот, която дадено физическо лице трябва да изпълнява, за да се обоснове чрез резултата от търсене общественият интерес към информацията за него или нея.</p> <p>Като пример обаче могат да бъдат дадени политиците, висшите държавни ръководители, хора от бизнеса и лица с (регулирани) професии, за които обикновено може да се счита, че изпълняват някаква роля в обществения живот. Аргументът за това е обществеността да може да търси информация, отнасяща се до техните обществени роли и дейности.</p> <p>Провереното в практиката правило е да се прецени дали това, че обществеността има достъп до някаква конкретна информация, която е достъпна чрез търсене по името на субекта на данните, би го предпазило от неправилно обществено или професионално</p>

	<p>поведение.</p> <p>Също толкова трудно е да се определи подгрупата на „обществените фигури“. По принцип може да се каже, че обществените фигури са физически лица, които, поради своите функции/ангажименти, имат известно медийно присъствие.</p> <p>В Резолюция 1165 (1998) на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа за правото на личен живот е дадено едно възможно определение на понятието „обществени фигури“. В нея е посочено „Обществени фигури са лицата, които заемат обществен пост и/или използват обществени ресурси, и, в по-широкия смисъл, всички тези, които играят роля в обществения живот, било то в политиката, икономиката, изкуството, социалната сфера, спорта или всяка друга област.“</p> <p>Може да има информация за обществените фигури, която действително е с частен характер и обикновено не би трябвало да се появява в резултатите от търсене, например информация за тяхното здраве или членовете на семейството. Като основно правило обаче, ако заявителите са обществени фигури и въпросната информация не е действително с частен характер, натежават аргументите срещу заличаването от списъка с резултати от търсенето, свързано с тях. Що се отнася до определяне на баланса между аспектите, особено подходяща е съдебната практика на Европейския съд по правата на човека (наричан по-долу: ЕСПЧ).</p> <p>ЕСПЧ, <i>von Hannover срещу Германия</i> (№ 2), 2012 г.: „Ролята или функцията на въпросното лице и естеството на дейностите, които са обект на доклада и/или снимката, са друг важен критерий, свързан с предходния. В тази връзка трябва да се направи разграничение между частни лица и лица, които действат в обществен контекст, като политически или обществени фигури. Следователно, докато частно лице, което не е известно на обществеността, може да иска определена защита на неговото или нейното</p>
--	---

	<p>право на личен живот, това не важи за обществени фигури (вж. <i>Minelli срещу Швейцария</i> (dec.), № 14991/02, 14 юни 2005 г. и <i>Petrenco</i>, цитирано по-горе, точка 55). Трябва да бъде направена много важна разлика между докладването на факти, които могат да са от полза за дебата в едно демократично общество, свързан например с политици, упражняващи техните официални функции, и докладването на сведения за личния живот на физическо лице, което не упражнява такива функции (вж. <i>Von Hannover</i>, цитирано по-горе, точка 63 и <i>Standard Verlags GmbH</i>, цитирано по-горе, точка 47).“¹</p>
<p>3. Навършил ли е пълнолетие субектът на данните?</p>	<p>Като общо правило, ако субектът на данните не е навършил пълнолетие, например той или тя все още не е навършил 18-годишна възраст към момента на публикуване на информацията, има по-голяма вероятност органите за защита на данните да изискат заличаване на съответните резултати от списъка.</p> <p>Органите за защита на данните трябва да вземат предвид понятието „висшия интерес на детето“. Това понятие е заложено, <i>inter alia</i>, в член 24 от Хартата на основните права на ЕС: „При всички действия, които се предприемат от публичните власти или частни институции по отношение на децата, висшият интерес на детето трябва да бъде от първостепенно значение“.</p>
<p>4. Точни ли са данните?</p>	<p>По принцип „точен“ означава точен, що се отнася до фактите. Има разлика между резултат от търсене, който очевидно е свързан с мнението на дадено лице за друго лице, и такъв, който явно съдържа фактическа информация.</p> <p>В правото в областта на защитата на данните понятията точност, адекватност и непълнота са тясно свързани. По-голяма е вероятността ОЗД да сметнат, че заличаването от списъка на даден резултат от търсене е целесъобразно, когато има някаква неточност, що се отнася</p>

¹ Вж. също така ЕСПЧ, *Axel Springer срещу Германия*, 2012 г.

	<p>до фактите, и когато по този начин се създава неточно, неподходящо или заблуждаващо впечатление за дадено физическо лице. Когато субектът на данните възразява срещу даден резултат от търсене въз основа на това, че той е неточен, ОЗД може да разгледа въпросното искане, ако жалбоподателят представи цялата информация, която е необходима за установяване на това, че данните очевидно са неточни.</p> <p>В случаи, в които тече спор относно точността на информацията, например в съда, или когато е в ход полицейско разследване, ОЗД може да решат да не се намесват до приключването на процеса.</p>
<p>5. Данните релевантни и непрекомерни ли са?</p> <p>а) Свързани ли са данните с професионалния живот на субекта на данните?</p> <p>б) Съдържа ли резултатът от търсенето връзка към информация, за която се твърди, че представлява подбуждане към омраза/клевета/ дискредитиране или подобни престъпления в сферата на изразяването на мнение срещу жалбоподателя?</p> <p>в) Ясно ли е, че данните отразяват личното мнение</p>	<p>Общата цел на тези критерии е да се прецени дали информацията, която се съдържа в даден резултат от търсене, е релевантна или не с оглед на интереса на обществеността да има достъп до информацията.</p> <p>Релевантността така също е тясно свързана с актуалността на данните. В зависимост от фактите по случая информация, която е публикувана преди много време, например преди 15 години, може да не е толкова релевантна, колкото информацията, публикувана преди 1 година.</p> <p>Органите за защита на данните преценяват релевантността в съответствие с долупосочените фактори.</p> <p>а) Свързани ли са данните с професионалния живот на субекта на данните?</p> <p>Органите за защита на данните поначало трябва да правят разграничение между личния и професионалния живот, когато разглеждат искане за заличаване от списъка.</p> <p>Защитата на данните — и правото в областта на неприкосновеността на личния живот в по-общ план — най-вече се отнася до това да се гарантира зачитане на основното право на</p>

<p>на дадено физическо лице или се явяват като потвърден факт?</p>	<p>физическото лице на неприкосновеност на личния живот (и на защита на данните). Въпреки че всички данни, свързани с дадено лице, са лични данни, не всички данни за лицето са с частен характер. Има важно разграничение между личния живот на лицето и неговата обществена или професионална показна страна на личността. Наличието на информация в даден резултат от търсене е толкова по-приемливо, колкото по-малко разкрива за личния живот на лицето.</p> <p>Като общо правило информацията, свързана с личния живот на субект на данни, който не изпълнява роля в обществения живот, трябва да се счита за нерелевантна. Обществените фигури обаче също имат право на неприкосновеност на личния живот, макар и в ограничена или по-различна форма.</p> <p>Има по-голяма вероятност информацията да е релевантна, ако е свързана с настоящия професионален живот на субекта на данните, но много зависи от естеството на работата на дадения субект на данни и от законния интерес на обществеността да има достъп до тази информация при търсене по неговото или нейното име.</p> <p>В тази връзка е уместно да бъдат зададени два допълнителни въпроса:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Прекомерни ли са данните за професионалната дейност на лицето? - Субектът на данните все още ли се занимава със същата професионална дейност? <p>б) Съдържа ли резултатът от търсенето връзка към информация, която е прекомерна или за която се твърди, че представлява подбуждане към омраза/клевета/ дискредитиране или подобни престъпления в сферата на изразяването на мнение срещу жалбоподателя?</p> <p>По принцип ОЗД нямат право и не са квалифицирани да разглеждат информация, която</p>
---	---

	<p>има вероятност да представлява престъпление „на словото“ срещу жалбоподателя, пораждащо гражданска или наказателна отговорност, като подбуждане към омраза, клевета или дискредитиране. В такива случаи ОЗД най-често насочват субекта на данните към полицията и/или съда, ако е налице отказ на искане за заличаване от списъка. Ситуацията би била различна, ако съдът е постановил, че публикуването на информацията действително представлява престъпно деяние или е в нарушение на други закони.</p> <p>Все пак ОЗД продължават да са компетентни да преценят дали е спазено правото в областта на защитата на данните.</p> <p>в) Ясно ли е, че данните отразяват личното мнение на дадено физическо лице или се явяват като потвърден факт?</p> <p>От значение може да бъде така също статутът на информацията, която се съдържа в даден резултат от търсене, по-специално разликата между лично мнение и проверен факт. ОЗД признават, че някои резултати от търсене съдържат връзки към съдържание, което може да е част от лична кампания срещу някого, включваща „гръмки изказвания“ и вероятно неприятни лични коментари. Въпреки че наличието на такава информация може да е обидно и неприятно, това не означава задължително, че ОЗД ще сметне за необходимо съответният резултат от търсене да бъде заличен. Има обаче по-голяма вероятност ОЗД да приеме заличаване на резултати от търсене от списъка, ако те съдържат данни, които изглеждат като проверен факт, но които са неточни от фактическа гледна точка.</p>
<p>6. Информацията „чувствителна“ ли е по смисъла на член 8 от Директива 95/46/ЕО?</p>	<p>Като общо правило чувствителните данни (определени в член 8 от Директива 95/46/ЕО като „специални категории от данни“) имат по-голямо въздействие върху личния живот на субекта на данните, отколкото „обикновените“ лични данни. Подходящ пример за това би била информация за здравословното състояние, сексуалния живот или религиозните вярвания на лицето. Има по-голяма вероятност ОЗД да се намесят, когато има отказ на</p>

	искане за заличаване от списъка по отношение на резултати от търсене, разкриващи такава информация на обществеността.
7. Актуални ли са данните? Дали данните са предоставени за период, по-дълъг от необходимия за целите на обработването?	Като общо правило ОЗД разглежда този аргумент с цел да се гарантира заличаването от списъка на информация, която основателно не се счита за актуална и поради това вече е неточна. Тази оценка зависи от целта на първоначалното обработване.
8. Обработването на данните причинява ли вреда на субекта на данните? Оказват ли данните непропорционално отрицателно въздействие върху неприкосновеността на личния живот на субекта на данните?	<p>Субектът на данните не е задължен да представя доказателства за причинена вреда, за да поиска заличаване от списъка. С други думи вредата не е условие за упражняване на правото, което се признава от Съда на ЕС. Когато обаче има доказателства, че наличието на резултат от търсене причинява вреда на субекта на данните, това би било сериозен аргумент в полза на заличаването от списъка².</p> <p>Според Директива 95/46/ЕО е допустимо субектът на данни да възрази на обработването, когато са налице приоритетни законови основания за това. В случай на обосновано възражение администраторът на данните трябва да преустанови обработването на личните данни.</p> <p>Данните може да имат непропорционално отрицателно въздействие върху субекта на данните, когато даден резултат от търсенето се отнася до незначителна или неразумна постъпка, която вече не е — или може никога да не е била — предмет на обществен дебат и когато не е налице широк обществен интерес от наличието на информацията.</p>
9. Съдържа ли резултатът от	Органите за защита на данните признават, че наличието на определена информация чрез

² Съд на ЕС, Google Spain SL, Google Inc. срещу Agencia Española de Protección de Datos (AEPD), Mario Costeja González, 13 май 2014 г., точка 96, „следва да се подчертае, че констатацията за наличие на такова право не предполага, че включването на въпросната информация в списъка на резултатите причинява вреда на съответното лице.“

<p>търсенето връзка към информация, която излага на риск субекта на данните?</p>	<p>търсене в интернет може да изложи субектите на данни на риск като например кражба на самоличност или преследване. В такива случаи, ако рискът е съществен, ОЗД вероятно ще решат, че заличаването на даден резултат от списъка е целесъобразно.</p>
<p>10. В какъв контекст е била публикувана информацията?</p> <p>а) Субектът на данните доброволно ли е направил съдържанието публично?</p> <p>б) Дали е било предвидено съдържанието да бъде публично? Може ли с основание да се счита, че субектът на данните е знаел, че съдържанието ще бъде разкрито?</p>	<p>Ако единственото правно основание за наличието на лични данни в интернет е съгласието, но след това физическото лице оттегли своето съгласие, тогава дейността по обработване — т.е. публикуването — ще остане без правно основание и следователно трябва да бъде преустановена.</p> <p>При оценяването на исканията ОЗД взема предвид дали връзката трябва да бъде заличена от списъка дори ако името или информацията не са изтрети от първоначалния източник преди това или едновременно с това.</p> <p>По специално ако субектът на данните е дал съгласие за първоначалното публикуване, но впоследствие не може да оттегли своето съгласие и искането за заличаване от списъка е отказано, тогава ОЗД обикновено приема, че е целесъобразно резултатът от търсенето да бъде заличен от списъка.</p>
<p>11. Дали първоначалното съдържание е било публикувано за журналистически цели?</p>	<p>Органите за защита на данните признават, че в зависимост от контекста може да е релевантно да се разгледа дали информацията е била публикувана за журналистически цели. Фактът, че информацията е публикувана от журналист, чиято работа е да информира обществеността, е аргумент, който има тежест при определянето на равновесие между всички аспекти. Този критерий обаче сам по себе си не е достатъчно основание за отказ на дадено искане, тъй като в решението се прави ясно разграничение между правното основание, на което се публикува в медиите, и правното основание, на което интернет търсачките организират резултатите от търсенето въз основа на името на</p>

	физическо лице.
12. Има ли издателят на данните правни правомощия — или правно задължение — да оповестява лични данни?	<p>Някои обществени органи са задължени по закон да оповестяват определена информация за физически лица, например за целите на регистрацията за избори. Този аспект се различава според правото и традициите в държавите членки. Когато случаят е такъв, ОЗД не може да определи заличаването от списъка за целесъобразно, докато общественият орган е задължен да оповестява информацията. Това обаче ще трябва да се оценява на база конкретен случай, заедно с критериите „неактуалност“ и нерелевантност.</p> <p>Органите за защита на данните може да сметнат заличаването от списъка за целесъобразно дори ако има правно задължение съдържанието да е на разположение на първоначалния уебсайт.</p>
13. Дали данните са свързани с престъпление?	<p>Възможно е държавите — членки на ЕС, да имат различни подходи по отношение на обществената достъпност на информация за правонарушителите и техните престъпления. Може да съществуват специални правни разпоредби, които оказват въздействие върху наличието на такава информация с течение на времето. ОЗД разглеждат такива случаи според съответните национални принципи и подходи. По правило ОЗД е по-вероятно да приемат заличаване от списъка на резултати от търсене, свързани с относително незначителни престъпления, които са извършени отдавна, и не толкова склонни да приемат заличаване от списъка на резултати, свързани с по-сериозни престъпления, които са извършени по-скоро. Тези въпроси обаче налагат внимателна преценка и се разглеждат на база конкретен случай.</p>